

Kommunal og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

KOMM. OG REG. DEP	
04 JUL 2005	
04/3411-80	
Ark.	531
Avd.	INN/PRE/KAB

Deres ref.
04/3411-3 KAB

Vår ref / Saksbehandler
05/00153-010 F30 &13
Randi Røvik / tlf. 23 06 45 70
randi.rovik@fagforbundet.no

Dato:
30.06.2005

HØRINGSSVAR - NOU 2004:20 - NY UTLENDINGSLOV

Fagforbundet viser til ovennevnte høring og oversender våre kommentarer til utredningen og lovforslaget. Vi gjør oppmerksom på at vi avstår fra å kommentere de enkelte forslagene, og at vårt høringssvar er avgrenset til det mer generelle inntrykk lovforslaget etterlater.

Utlendingslovutvalgets arbeid er omfattende, og Fagforbundet har da også i tidligere høringsuttalelse gitt uttrykk for nettopp dette. Utredningen inneholder vanskelige avveininger av både juridisk og politisk karakter, og selv om det ikke er innvandringspolitikken som er til diskusjon i denne sammenhengen berører forslagene Norges innvandringspolitikk ved at hjemmelen for rettigheter og sanksjoner vil ligge i lovbestemmelsene, mens det utøvende skjønn og politisk vedtatte rammer vil ligge i forskriftsverk o.a. som følger av loven.

En tydeliggjøring av skille mellom de ulike oppholdsgrunnlagene vil dermed også være et uttrykk for vår innvandringspolitikk, som skiller mellom innvandring av ønsket arbeidskraft, internasjonale forpliktelser til å gi beskyttelsesopphold og opphold på humanitært og annet grunnlag. I så måte gjenspeiler forslaget de realiteter som innvandrere møter, og som i stor grad allerede er regulert gjennom forskrift og/eller tidligere høringer om endringer som er iverksatt eller er foreslått iverksatt før lovendringene i denne høringen kommer til behandling.

Som høringsinstans ser vi imidlertid viktigheten av at utlendingsloven gjenspeiler de realiteter som ligger i innvandringspolitikken, og vårt inntrykk er at de avveininger som ligger til grunn for Utlendingslovutvalgets anbefalinger vil gi et tydeligere regelverk for alle parter.

En rekke av forslagene omfatter imidlertid forhold som berører personvern- og rettssikkerhetshensyn. I denne høringen gjelder det spesielt forslagene til saksbehandlingsregler inkl. anvendelse av tvangsmidler, DNA-testing, alderstesting, foto og fingeravtrykk og undersøkelse av oppholdsdokumenter/ID, person, bolig, rom og oppbevaringssted. Disse endringene signaliserer en innskjerping av regelverket, selv om de ivaretar legitime beskyttelsesbehov mot forhold som kriminalitet, ulovlig innvandring/opphold og ukontrollerbare opplysninger. Dette innebærer likevel ikke at et alminnelig vern mot overgrep fra myndighetene kan settes til side, og det er grunn til å avgrense disse forholdenes omfang og anvendelsesområde. Prinsippet om at tvilen skal komme tiltalte til gode bør komme til anvendelse også i denne sammenhengen.

Det er forståelig at mennesker i ulike vanskelige situasjoner søker opphold i et land hvor vilkårene er bedre enn i hjemlandet, og Fagforbundet mener at lovverket og anvendelsen av loven, uavhengig av oppholdsgrunnlag, må sikre en human og verdig behandling av de dette gjelder.

Når det gjelder forhold som berører likestillingsperspektivet er disse også omfattet av tidligere høring, og Fagforbundet viser i den forbindelse til tidligere høringssvar. Kvinners rett til opphold på selvstendig grunnlag berøres imidlertid av begge høringsrundene, og Fagforbundet mener det er vesentlig å vektlegge det forhold at kvinner utsettes for annen forfølgelse enn menn. Det er således positivt at kjønnsperspektivet i flyktningretten er gjort til særskilt behandling, og at det foreslås at flyktningestatus skal anerkjennes i en videre utstrekning enn hva som til nå har vært tilfelle i norsk praksis.

Dette vil spesielt komme kvinner til gode, men i et utvidet likestillingsperspektivet vil utvalgets vurderinger også omfatte andre som omfattes av flyktningekonvensjonens artikkel 1A(2), og som fyller kriteriene "medlemskap i en spesiell sosial gruppe eller politisk oppfatning.

Fagforbundets utgangspunkt er at dette er et område hvor vi i stor utstrekning fastsetter vår egen politikk, og at det her er grunnlag for en ytterligere utvidelse av beskyttelsesgrunnlaget og tydeliggjøring av bestemmelsene. Vi viser her til de problemstillinger som fremkommer ved at det i utredningen settes søkelys på en til nå restriktiv norsk praksis sett i lys av behovet for beskyttelse, internasjonal rettspraksis, ulike definisjoner, behovet for definisjon mv., og hvor vi er av den oppfatning at spesielt kvinner har et udekket behov for opphold på selvstendig grunnlag.

Forslagene har som formål å styrke kvinners rettigheter og selvstendige status i innvandringsspørsmålene, men det er likevel grunn til å understreke det vi har uttalt i tidligere høringer om at det også er nødvendig med andre typer tiltak for at lovens intensjon skal oppfylles. Vi vil derfor påpeke at en politikk som gjør deltakelse i f.eks. introduksjonsordningen avhengig av pass og oppholdsgrunnlag vil motvirke formålet.

I et utvidet likestillingsperspektiv vil loven medføre forskjellsbehandling av utlendinger og norske statsborgere, og av flyktninger kontra andre innvandrere. Det synes imidlertid som om forslagene fanger opp forhold det er nødvendig å regulere på denne måten, men det må likevel være en forutsetning at innvandrere uansett oppholdsgrunn sikres verdige forhold den tiden de oppholder seg i Norge.

Avslutningsvis vil vi gi uttrykk for at utredningen gir en god oversikt over de utfordringer innvandrere- og flyktningepolitikken står over for, og er viktig bidrag til en nyansert og saklig debatt i et viktig politisk spørsmål.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

Jan Davidsen
Leder

Kopi: LO